

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. II. Vtrum Angelus possit esse compositus quoad Naturam ex
Materia & Forma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

dom. Ergo etiam si Luciferum non produxisset, ceteris omnibus productis, nihil perperam fecisset. Certe mihi nunquam persuadebitur, quod lapsus praevisus Luciferi non potuisset Deum abstergere à creatione Luciferi, nisi simul abstergeret à productione Vniuersi.

CONTROVERSIA II.

Virum Angelus possit esse compositus quoad Naturam ex Materia & Forma.

Afirmant esse possibilem Alensis, Bonavent. Richardus, Aureolus, Stephanus de Bubalis, Card. de Lugo, Arriaga.

803. DICO, probabilius non esse possibilem. Ita S. Thomas hic q. 50. a. 2. q. 6. de potent. 4. 6. ad 4. & opusc. 15. c. 18. ubi dicit hanc fuisse sententiam Dionysii Areopag. & alij multi. Probant aliqui 1. Anima Humana, cum separatur à corpore, manet sine ulla materia. atqui quicumque possibilis Angelus est perfectior Animâ Rationali, & invariabiliter manet semper ad eum modum, quo anima manet post separationem à corpore: ergo quicumque possibilis est expers materiae. In hoc argumento tacite supponitur, quod omnis compositio arguat minorem perfectionem vnius, comparatione alterius non habentis huiusmodi compositionem, quod non est vniuersum verum, nisi, ceteris paribus, potest enim aliquando simplicitas quae inest vni, compensari in altero: v. g. etiam Caelum, vt multi volunt, sit corpus simplex, adhuc tamen est imperfectius quouis Animal: item licet Persona Christi habeat maiorem compositionem quam purus homo, quatenus etiam includit Naturam divinam, vel saltem in sententia ponente Subsistentiam creatam negativam, est tamen perfectior.

804. Probant alij cum S. Thoma. Intellectio est operatio prorsus immaterialis, vt apparet ex objecto primò ac per se intelligibili: quia per Intellectionem abstrahuntur ipsa etiam objecta in se à parte rei individualia ac materialia ab omnibus conditionibus individuantes ac materialibus; ita vt quae materialia ac individualia sunt in se, existant in intellectu vniuersaliter ac omnino immaterialiter: ergo substantia purè intellectualis, qualis est omnis Angelus, ex suo conceptu est omnino immaterialis, adeoque essentialiter simplex.

805. Non assequor vim argumenti. Vel enim est sermo de immaterialitate & simplicitate physica & intrinseca ipsius Intellectionis, vel de immaterialitate & simplicitate objectiva, hoc est, quod Intellectio sit Imago rei immaterialis & simplicis: ex primo non potest legitime inferri simplicitatem ipsius substantiae cognoscentis; nam etiam Intellectio humana est physice simplex, hoc est, non composita ex subiecto & forma, sicut & omnes sensationes, & tamen homo & bruta sunt substantiae compositae. Si verò sermo sit de

simplicitate objectiva, tunc in argumento assumitur quod esset probandum, nempe quod cognitio Angelica omnia repraesentet cum simplicitate: hoc enim negabunt adversarij, & dicent, quod sicut homo propter compositionem ex corpore & anima omnia cognoscit instar corporis, ita substantia illa, de qua disputamus, omnia cognosceret instar rei compositae: quemadmodum defacto Angeli cognitione naturali cognoscunt Deum instar substantiae compositae, propter compositionem quam habent ex natura & subsistentia, aliisque accidentibus.

806. Probant alij. 3. Omne quod est gratia alterius, est corporeum, omnis Materia est gratia alterius; ergo est corporea: ergo nulla potest esse spiritualis. 2. Distinguendo maiorem. Omne quod est gratia alterius tanquam sui perfectivi, & compositivi secum entis quod sit gratia sui, est corporeum, nego; aliter, concedo maiorem. & concessâ minore distinguo consequens: Ergo omnis materia quae ita est gratia formae, vt vnâ cum forma constituat ens, quod etiam est gratia alterius, est corporea, concedo, secus, nego consequentiam. Vt ergo Conclusio probetur efficacius.

807. Supponendum est. 1. Illud omne meritò censei implicare, quod si daretur, nullam haberet aestimabilem vtilitatem ad aliquem finem à natura intentum, nec ipsum posset habere rationem finis propter se intenti. Ratio est, quia illud quod à Natura nec vt finis, nec vt medium potest intendi, est essentialiter superfluum, & indecens Vniuersum, vel rectius, authorem Vniuersi, tanquam artificem essentialiter sapientissimum, nec potentem aliquid indecorum operari, sed solum illud, quod est idoneum ad eius sapientiam commendandam, vt jam alibi dictum est.

808. Supponendum. 2. Quod omnis pars, quâ talis, debeat posse intendi propter totum, & per consequens illud omne quod essentialiter ordinatur ad componendum aliquod totum, essentialiter habeat rationem medij, & quidem si est tale, vt non habeat vllam aestimabilitatem, aut amabilitatem, nisi per ordinem ad totum, habet rationem puri medij, ita vt si altera compars, adeoque ipsum totum implicaret, etiam illud implicaret. huiusmodi est materia prima.

809. Supponendum. 3. Animae humanae cum materia conjunctionem, vnicè intendi potuisse propter operationes, quas Anima exercere non potest, nisi dependenter ab organis sensorijs, quorum beneficio recipit species, & concursum obsectorum, & quibus destructis impeditur ab huiusmodi operationibus. Porro haec organa oportebat esse extensa & impenetrabilia, cum certa figura, situ &c. vnde consequens erat, vt Anima rationalis peteret conjunctionem cum materia corporea: ac proinde si Anima rationalis non posset elicere vllas operationes beneficio organorum, nec conjuncta corpori aliquas operationes exercere

Q

exercere posset, quas non eadem facilitate eliceret sine corpore, profecto & insipienter & dure egisset Natura, alligando ad tempus animam corpori, & velut carceri vel vinculis mancipando sine culpa sua, unde aggravaretur sine ullo emolumento.

810. Supponendum. 4. Omnem substantiam spirituales possibilem esse intellectivam, cujus probationes huc non spectant. His suppositis

Probatur Conclusio. Substantia intellectualis in tantum potest constare ex materia & forma, in quantum materia servit ad eliciendas operationes dependentes ab organis: sed substantia pure spiritualis nullas elicit huiusmodi operationes: ergo nulla substantia pure spiritualis potest constare Materia:

DICES. Defacto Angeli recipiunt species intentionales, ad cognoscenda objecta corporea, & tamen carent organis: ergo adhuc intelligi posset, quâ ratione materia spiritualis deserviret Angelo, ad recipiendas species objectorum corporeorum, etiam si careret organis.

811. Verum ex hac replica confirmatur potius probatio. Si enim defacto Angeli ad species illas recipiendas non habent opus subiecto distincto à forma; ergo si daretur substantia composita, forma ipsa, vtpote nobilior quàm anima humana, esset sufficientissima ad recipiendas species: ergo adhuc materia esset tota inutilis.

CONTROVERSIA III.

Utrum Angeli sint ex intrinseca ratione naturaliter indestruibiles.

812. Prima opinio vult Angelos esse naturaliter, & sine ullo miraculo, destruibiles à Deo, adeoque solum extrinsecè, hoc est, supposito semel decreto divino non destruendi, esse indestruibiles. Ita Vasquez & Martinonius.

813. Secunda asserit, fore miraculum & contra naturam Angelicam, si destruerentur, adeoque ex intrinseca ratione habere jus ad perpetuam conservationem, eo modo quo Deus per Iustitiam Providentialem tenetur satisfacere exigentijs rerum, ut partim superius declaratum est, partim de Incarnatione dicitur. Ita communis cum S. Thoma.

814. Tertia sententia singularis est P. Ariaga, asserentis, Angelos, qui defacto existunt, esse ex intrinseca ratione indestruibiles, & hoc vnicè probari posse ex Patrum testimonijs, & ex congruentia, quia non repugnat Angelus connaturaliter æternum exigens durare: est autem omnino cogitandum, quod Deus defacto produxerit Angelos tales, cum defacto decreverit nunquam destruere. Nihilominus existimat insuper esse posibles Angelos, qui non habeant huiusmodi exigentiam durandi æternum, aut ullo certo tempore. Item esse posibles Angelos, qui tantum exigant durare per Annum, aut Men-

sem. Horum omnium reddit rationem sibi familiarem, quia non potest ostendi clara repugnantia.

815. Dicendum & sentiendum est cum secunda sententia, quæ efficaciter inferitur ex verbis Leonis X. in Conc. Lateran: sess. 8. ubi damnantur, qui dicunt, Animam hominis esse mortalem: quâ tamen Angeli sunt perfectiores.

816. Non omnes tamen rationes quæ afferuntur, convincunt intellectum. P. Dekenius probat hoc modo. Omne Ens, quod ex Natura sua à solo Deo in esse & conservari pendet, naturâ suâ indestruibile est, nam enim Deus influxum conservativum subtrahere posset, per hoc tamen non esset propriè causa desitionis, sed solum non esset causa conservationis; licet antequam res sit, Deus propriè loquendo non est causa ipsius non esse rei, sed tantum non est causa ipsius esse. Hæc tamen probatio, dum vim facit in modo loquendi, non attingit scopum controversiæ. Adversarij plus non contendunt, quàm desitionem conservationis non fore miraculosam, sive deinde Deus diceretur causa desitionis sive non.

817. P. Martinus Esparza ultra communem probationem, postea referendam, tres alias adducit, quarum duæ priores ab adversarijs non difficulter eludi possent, nisi magis promoverentur. Probat ergo. 1. Angelus naturaliter cognoscit, possibilem semper esse ulteriorem sui conservationem, eamque ita sibi propositam naturaliter appetit. Quia vnumquodque naturali necessitate propendit in suum esse & conservationem, quantum possibile est, tam per appetitum elicatum, si habet intellectum, quàm per innatum. Ne igitur perperam & ad puram torturam indita sit Angelo talis cognitio & appetitio, necesse est, ut ejus substantia sit naturaliter indefectibilis, æternumque manens.

818. Responsuri sunt adversarij, Angelos cognoscere quidem possibilem suam conservationem æternam, sed hanc sibi esse indebitam, & merum Beneficium Dei: appetere etiam illam, sed sine tortura, sicut appetunt alia beneficia, quorum spem magnam habent, v.g. perseverantiam in bono: & sicut homo ex fide cognoscens visionem Dei possibilem, appetit eam, sed sine tortura. Quin immò ea cum tortura appetimus, quæ nobis debentur & negantur. Neque satisfacere instantiæ datæ, si dices, aliam rationem esse ipsius existentia, quæ cum sit fundamentum omnium bonorum, magis torqueret ejus appetitus, quàm appetitus aliorum bonorum, quibus negatis adhuc tamen gauderent Angeli bono existentia. Nam Visio beatifica appetitur non solum ut in se bona, sed etiam, quia est exclusivæ summæ miseriæ, cum homo sit in statu necessitatis habendi vel visionem Beatificam, vel æternam miseriæ, quam magis abominamur, quàm ipsam annihilationem: ergo deberet ejus appetitus magis torquere, quàm appetitus existentia.

819. Aliter